

Ani ri Epeso

Tukulai ina i buk ke asukang ke. Kana vubuk a God ta keve bil aongos i kuli kuku na kuli vunep, ki ago kuvul e kungana i Karisto. Ani Karisto, nia ka patuna i keve bil aongos ang (1:10). Ta God kapo buk tak pangun ani kakana akorong ta matan vap, ani kari to kame dokot kuvul ve Karisto, na ani ki vinga sikei palau. Si ainoai i palpal i buk ke, Paulo kata aunai mengen alava ta vinga ro, asi atun kinle ani ri vap ani ki lomlomon ta Karisto, na ki so akuvul val sikei palau a matan vap. Using lakat kuli kana avibisan roron a Iesu, God kala vil ato ri vap, na ka alis iria ta Malanganto Gogoai, kapo kakana ta akanangai ta ninia papalik kapo angkoai si vil ani keve avibisan roron aongos ani ri vap val kana palapalatung (1:4). Si apongua i palpal i buk, Paulo kapo mengen ta ri kuvkuvulan kipo dokot ve Karisto, vingaria ka sikei palau akorong na ki usiusing kana laulauan a God. Si buk ke Paulo katapo uli posong ani keve kankanuai i mengen, asi akalit amalangas aro ani ri vap ta kari dokot ve Karisto kapo vil iria ani ki sikei palau a matan vap, val pukun (4:16), vo lu (2:19-21). Tarapo arai aro luai ani keve bil roron miang God kapo buk abis ania ani kana vap, man tara tataot aro nei buk ke.

Mengen i angruduai

¹ Nau a Paulo, kag kirim i aposel le si Karisto Iesu, using kana lomlomonai a God. Ane si ri vap daus e Epeso, voiang mipo atutuman si kami angtogon ve Karisto Iesu.

² Roron ve marip singimi le si God tamara na Volava Iesu Karisto.

Atautauia i Malanganto si angtogon ve Karisto

³ Alatun ane si God, nia na tamana i kara Volava Iesu Karisto, using kataala atautauia ira le si kana sinsinongan e metekuku, ta mamain ta tauia aongos i Malanganto, si kara angtogon ve Karisto.

⁴ Asukang ke ta, aino le ani kuli rina kata serei, kana lomlomonai ta ka songo ira si angtogon ang, ani tara gogoai, kovek i oring asi mengen arikek anira e matana, le si lau i vinga ro.

⁵ Na kana lomlomonai ta ka itonai anira, ani taran serei val kana inatus tutuman, using palau a Iesu Karisto, angkokoai ve kana uruk na lomlomonai ro.

⁶ Kapo ro tara alatun kana miminaungan i alilis roron, voike kata alis palau ia anira, nang kana nat i vubuk.

⁷ Le si kara angtogon ve nia, na tarala kalakala using kataala samui apok ira ta rangai ina, na e iang God kala lomon suai ani kara keve lau rikek, angkokoai ve kana tautauia i roron,

⁸ voiang kata alis alava ia taun ira, velai ani masam na tun kinle.

⁹ Na kata amalangasai animem ta kus amumunai i kana lomlomonai, asukang palau val kana uruk, voiang kata atukulai le ania si Karisto,

¹⁰ asi vil aserei ania si man kalapo tapunuk na taun, na ka vil a keve bil aongos e metekuku na e kuli rina, ani ka ago kuvul e neite sikei a vangang, nang a Karisto.

¹¹ Le si angtogon ve nia na God katala kun songo kapa animem, val kana lomlomonai aino animem, using God kapo uli atapunuk ani keve bil aongos, asukang palau val kana lomlomonai.

¹² Ani namem, voiang namemtala ainoai i vap si atu mata ta Karisto, namem to asi alatun ani kana miminaungan.

¹³ Na le singina, nami kapa, mitala kun angtogon ve Karisto si taun ang mita longong a mengentutuman, nang a akus ro i kana vilvil ato animi. Taun ang mita lomlomon ta akus ang, mitala atogon akanangai singina, nang a Malanganto Gogoai i palapalatang ang.

¹⁴ Malanganto kapo asukang ta samui akanangai ani tara, vap ang ke God, tara an atogon lak a tauia le si kara angtogon ve God, na aongos asi alatun ani kana miminaungan.

Sokotuk si Paulo

¹⁵ Tukulai ina, le si taun ang nata longong ta mitala atu lomlomon si Volava Iesu, na kami vinga ro taun ani ri vap daus,

¹⁶ natapo tav kamus ta uli posong ro animi, na napo uli lomlomonai animi si kag keve taun i sokotuk.

¹⁷ Napo uli sokotuk ta God ang si kara Volava Iesu Karisto, nang a miminaungan i tamara, ka alis imi ta masam le si Malanganto velai ani amalmalangasai asi kami nas ania,

¹⁸ na mi atogon a kinle e pakangat imi asi kami nas ani tavirimok i kana alilis anira, using kata songo imi na kana milapo atu mata taun a keve tauia miminaungan kakami, le si kami angtoyon ve nia na milapo palpal i kana vap daus.

¹⁹ Na mi kinle kapa na tavirimok luai i madot kata alis ia anira tarapo lomlomon, angkokoai val kana dual lava,

²⁰ voiang kata abis tatana si Karisto si taun kata tak atadut ia pelek a mat, na ka asisinong ia e palso ina e pangkul metekuku,

²¹ alakat luai ani mamain ta vap aongos, kantanem kari saka roron asi saupai, na kipo saka madot an vo kitmat an, na kari sinsinongan kapo saka laba an, kantanem a saka matan asan lava iria, na parik papalik si taun ke, sikei si taun ang e mung kapa, sikei Karisto kapo lakat luai aniria asip.

²² Na mamain ta bil aongos, God kata asinong ia e neite kakina, na kata atung ia asukang ta vangang asi saupai ani mamain ta bil, ani kuvkuvulan i lomlomon,

²³ nang a pukun ina, voiang kapo asangai ani kirol i vopo akirolai ani mamain ta bil aongos si kana keve selen roron.

2

Le si mat ane si to

¹ Na nami, mitapo mat si kami keve kau putuk na lau rikek,

² using si kami selen i po to aino, mitapo using a lau i kuli rina ke, na mitapo longong si ainoinoai

i vainagoan i nei pangau, nang a malanganto rikek, voiang kapo ali dual aniria kipo sualpok.

³ Matan vap asukang, tara aongos, taratapo kun ago nei liuan iria anangan, i po apupunuk ani keve vubuk rikek i pukun, using taratapo uli usiusing ani vubuk na lomlomonai ina. Na asukang val ria, taratapo vap i po atu marala ta God.

⁴ Sikei God, si kana lavlabat i vinga roron taun anira, using kapo tauia ta ngorem tangis,

⁵ io, na si taun taratapo mat si kara keve kauputuk, na kala vil ato ira kuvul ve Karisto. Io, si kana roron na milapo sapang.

⁶ Kata tak atadut ira na ka asisinong ira nei kana vainagoan e metekuku, le si kara angtogon ve Karisto Iesu.

⁷ Asukang na si taun ang e mung ka akalit ta tauia tavorimok i kana roron taun ira, val katala akalitai ania si kana papakangai ro anira si kara angtogon ve Karisto Iesu.

⁸ Using tukulai ina si kana roron na milapo sapang, le si lomlomon. Parik kana le singimi akorong, parik. Kapo alilis le si God.

⁹ Parik ta le si avibisan, ani ka ago ta sikei kala toroi.

¹⁰ Using ninia apok kata asereiai anira, kata iton atanginang ira si kara angtogon ve Karisto Iesu, asi kara pasal si selen i mamain ta avibisan roron, voiang a God kata usausa ia aino ani tara pasal singina.

Tarapo sikei palau si kara angtogon ve Karisto

¹¹ Asukang na mi lomlomonai animi anangan. Mitapo tus i vap i ngising, na ria kipo posong iria

ta ri lamutan, kita posong imi ta ri tav lamutan, lamut voike kapo bil i abis e pukun ta kungana i igenen.

¹² Na si taun ang mitapo ago akipai ani Karisto, katapo kovek i selen animi si kami angtogon e Israel, na mitapo asukang ta vap sokoung, using parik mitapa angkoai si atogon ani keve bil roron ang kari keve palapatung kipo mengen tatana. Si kami ago kuli rina mitapo kovek i bil roron si atu mata taun ania, using mitapo kovek i God.

¹³ Sikei kana vang, si angtogon ke ve Karisto Iesu, nami, voiang mitapo ago akipai e ring vunga anangan, kana milapo ago angasungai si rangai i Karisto.

¹⁴ Using ninia palau kara luai, asukang ta kata vil a pongua na matan vap asi karilong sikei palau. Kata galang suai ani bat putuk, nang a bat i angmimirikai.

¹⁵ Using kata serei ta pukun, ka mat, na e iang kata vil suai luai ani kitmat i sausaupai kuvul ve keve asok ina na keve selen miang asi using. Tukulai i kana lomlomonai asi asinong ani sikei a matan vap tanginang, le si karilong angtogon ve nia na ngono matan vap ang. Na e iang kala amatung a luai.

¹⁶ Au na si sikei a pukun ke, asi asinong anir- ilong ani kilong angtunganan pok ve God, le si kana mat kuli ngakputuk, voiang kata vil amat karilong angmimirikai.

¹⁷ Kata serei na kamela akusku ta luai animi mitapo ago avunga, na luai aniria kitapo anga- sungai.

¹⁸ Using le singina nami na namem, tarapo

atogon a selen kalapo tutavasan aroron ane si tamara, si sikei a Malanganto.

¹⁹ Asukang na parik milapa anguan vap sokoung an, na vap i mang rina petekai, parik. Sikei milapo vap i sikei a rina ve kana vap daus a God, na milapo sikei kuvul ve inatus ang nei kana lu,

²⁰ voiang kapo tung kuli kelkelai i ri aposel ve ri katakai i kus amalangas. Na Karisto Iesu, nia na ainoai i iat i akevai ani kelkelai ke.

²¹ Le singina, lu aongos ke kapo angrodoai na kapo tapasuk atung asi serei val lu i atailai le si kara angtogon ve Volava.

²² Io, le singina na nami kapa, milapo kun auai tung atung val ring i po ago ta God, si Malanganto ina.

3

Kana kirim a Paulo si amalangasai aniria ta akus ro

¹ Tukulai ina na nau, Paulo, vopo ago si gogotan ke marai Karisto Iesu, animi ri vap i ngising,

² io, mita lapo longong ta kag kirim le si God, ani nata pakangai animi ta kana roron,

³ nang a roron i mengen mumun, voike kata asangai ania singig, asi kag nas ania, using lenginang natala atatai lik imi tatana si buk ke.

⁴ Au na man mi tataot aliu, io, mila angkoai asi arai korong ani kag tun kinle ani mengen mumun ke i Karisto.

⁵ Si ri vap aino, parik kitapa amalangasai aniria ta mengen ang, sikei kana vang a Malanganto Gogoi katala amalangasai ani keve aposel daus

si God ve kana keve katakai i kus amalangas tatana.

⁶ Asukang ke ta ri vap i ngising kilapo kun atogon ani tauia ang, na kipo palpal i sikei a pukun ang, na ki kun luk kapa ani bil roron i palapalatung ang, le si kari angtogon ve Karisto Iesu, using kitala longong a akus ro.

⁷ Na God si kana roron kata alis iau ta kirim, le si kana kitmat, ta naka serei asukang val asosokai si asoung ania.

⁸ Nau vang kana na igenen e kevkev luai i mamain ta vap daus aongos, sikei kata alis iau ta kirim ang, asi kag akuskus si ri vap i ngising ta lakat i kana tauia mata pitikan a Karisto,

⁹ na asi akalit amalangas aniria aongos ta papakangai i mengen mumun, voiang le kabang le katapo ago mumun si God, vopo asinong ani keve bil aongos.

¹⁰ Asukang ani le si kuvkuvulan i lomlomon, na naunauan miang i kana masam a God, ri tulava ve ri ainoinoai si kari sinsinongan metekuku, ki malangas ia,

¹¹ angkokoai palau val kana lomlomonai le kabang, na kana kata mela apunuk ia si Karisto Iesu kara Volava.

¹² Using si kara angtogon ve nia na kara lomlomon serei singina, tarapo angkoai si aingik asung ani God velai ani kalakala na vinga makos.

¹³ Asukang na napo aikut imi ta, mi ago ta takopos an si vilvil akui ke napo kui tatana animi, nang voiang kapo asukang ta kami miminaungan.

Asi nas ani vinga roron si Karisto

¹⁴ Tukulai ina napo sovsulai e mete tamara,
¹⁵ voiang kana matan inatus aongos e metekuku na e kuli rina kipo atogon asan singina.

¹⁶ Napo sokotuk ta, le si kana tauia miminaungan, ka amadot imi ta kitmat i Malanganto ina e nei petek i vingami.

¹⁷ Asukang ani Karisto ka atu rina asi kana ago e vingami le si kami lomlomon, na e iang mi asisia mis velai ani tung akit kuli kana vinga roron,

¹⁸ na mi atogon a kitmat, kuvul ve ri vap daus aongos, asi kami malangas korong ani kana vinga roron a Karisto, ta kapo manamanang na vungavunga na lakat na lulungai luai,

¹⁹ na asi kami nasai atutuman ani vinga roron ke, voiang kapo tung akalaupai asoliu ani mamain ta nas aongos, na mi duk tung si kirol i atutung i duk si God.

²⁰ Au na nia kapo atogon a kitmat na kapo angkoai si abis asoliu luai ani sa tarapo aikut ia vo dungai ania, angkokoai val kana kitmat vopo abis ang nei liuan ira.

²¹ Ane singina na miminaungan asikei, nei kana kuvkuvulan i lomlomon, na le si angtogon ang ve Karisto Iesu, ane si keve matmatan tus using asikei, na ka kovek ta akamusai ina. Io, tutuman.

4

Pukun ka sikei palau

¹ Asukang a napo sokotuk aro imi, nau vopo ago ke nei gogotan marai angtogon ve Karisto, ta mi pasal aro angkokoai val songo roron ang mitala longong ia.

² Na mi vil alik luai animi, na mi ago ananap, mi kokoai aro ani keve tungami na mi angasalakai kuvul velai ani vinga ro.

³ Mi atokngai amadot si kami sikei palau si Malanganto, na marip ka got akuvul imi.

⁴ Kapo sikei palau a pukun na sikei a Malanganto, asukang val kita songo imi taun a sikei palau a bil roron.

⁵ Sikei a Volava, sikei a lomlomon, sikei a asing tauia,

⁶ sikei a God kapo tamara aongos, nia kapo lakat ani keve bil aongos, nia nei liuan i keve bil aongos, na neina i keve bil aongos.

⁷ Au na siksikei ira, taratala luk a alilis roron, angkokoai val kinkintong si Karisto.

⁸ Tukulai ina na kapo mengen ta, **Taun kata palak ane pangkul luai, kata ausingai ani kana keve kong ato, na kata alis ri vap ta kari keve alilis.**

⁹ Vuk mengen ang palak luai kapo akalit amalangas ira ta kata kun pasiang luai kapa ane nei petek i vunep.

¹⁰ Na vo pasiang ang nia palau kata palak ane pangkul luai ane si akamusai i metekuku, ani kana tavirimok ka aol a nei pangau ve kuli rina aongos luai.

¹¹ Na nia palau kata alis a mang matan asi kari aposel, na mang matan asi kari akus amalangas ta lomlomonai si God, mang matan asi pasal ta akus ro, mang matan asi aiveven ani kuvkuvulan i vap lomlomon, na mang matan asi pinipini.

¹² Ria aongos asi itoitonai ani ri vap daus, ani ki abis a keve avibisan i papakangai, ani pukun i

Karisto ka tadut atung,

¹³ na tara aongos, tara sikei palau si lomlomon, na si kara nas ani nat i God, na tara serei a vap matukal, na e iang tarala aserei ai ani kirol i atutung punuk i kana lomlomonai a Karisto.

¹⁴ Man asukang, parik taralapa anguan popo lik an, vo uli meleng angpok ve pugas i to. Na mamain ta akalkalit lok parik kilapa anguan tip angpok anira, voiang ri katakai i kapau kipo lomlomonai ania asi kari apupu ani ri vap tatana, parik.

¹⁵ Sikei tara uli mengen ta mengen tutuman si selen i vinga ro, na tara polok alak aliu si kara angtogon ve Karisto, nia na patuna i pukun ke.

¹⁶ Na le singina, kirol i pukun aongos ke ka angrodoai na dokot kuvul aro le si keve gail ina, na ka polok alak na ka tadut atung kuli laulauan i vinga ro, angkokoai val keve ngakan ina ki abis aro.

To kavang na to tanginang

¹⁷ Asukang a napo antok imi, na napo porot akit imi si kara angtogon ve Volava, ta mi ago ta anguan pasal an val ri vap i ngising, si kari keve lomlomonai pel lik.

¹⁸ Nei paturia kapo vong na kipo ago e ngising i matan to ang si God, using kipo vongvong le si kari vinga kit.

¹⁹ Na using kitala amun kari nanasai roron kilapo siang nei keve lau i amarak i pukun, asi kari angamarakai nei mamain ta laulauan visuk, velai ani kipo uli tav masung.

²⁰ Au na nami, parik mitapa luk a nas i Karisto si selen suke, parik.

²¹ Mita lapo longong tatana, na kitala alis imi ta akalkalit ina, angkokoai ve tutuman ang kapo ago si Iesu,

²² ta mi atolongon a to kavang i kami ago anangan, using a to kavang kata lapo visuk si keve vubuk using ani kapau,

²³ na asi kami serei atanginang si lomlomonai imi,

²⁴ na mi amaus imi ta to tanginang, God kata iton ia ani mi to asukang val God, si lau korong i tutuman na si laulauan daus.

Keve pinipini asi using si to tanginang

²⁵ Asukang na mi pasal suai ani kapau, na **mi mengen atutuman si keve tungami**, using tara na keve ngakan i sikei a pukun.

²⁶ **Kami vinga marala ka ago ta vil animi asi kami abis ani lau rikek.** Ka ago ta makarap kalapo siang na mipo vinga marala lak.

²⁷ Ago ta alis pangau ani igenen rikek vopo petau ang anira.

²⁸ Igenen tainau ka kamus ta tainau, sikei ka abis na ka asereiai ani keve bil roron ta kungana, asi kana atogon bil si alis aniria vap ang kipo inongos.

²⁹ Mamain ta mengen tav pakangai ka ago ta sounge an e ngurumi, sikei mengen ro papalik, asi sunguk atadut anira si kara inongos, ani ka vil aro na kolongong ang.

³⁰ Mi ago ta vil amakus an ani Malanganto Gogoai i God, using God kataala akanangai animi

tatana, na asi kana samui suai aongos lak animi si taun ang e mung.

³¹ Mamain ta vinga visuk, takaring, marala, angvisvis na mengen arikek, kuvul ve mamain ta lomlomonai rikek, ka pasal suai aongos.

³² Mi uli angpapakangai animi, mi ngorem tangis angpokpokai animi, mi uli lomom suai ani kami keve lau rikek angpokpokai, asukang palau val God katale lomom suai ani kami keve rikek, le si kami angton ve Karisto.

5

¹ Asukang a mi uli akik kak using ani God, val matan inatus i vubuk,

² na mi uli pasal si selen i vinga ro, asukang val Karisto katale kun vinga roron taun ira, na ka alis suai ani kana to anira, asukang val alilis sain lulupusan i sula serei si God.

³ Au na lau i panik, ve lau visuk na neikitung, ka ago ta atogon ta vuk lik ina singimi, using a matan lau suke parik kapa ro ta ri vap daus ki atogon ia.

⁴ Na ki arikek ve mengen nio pulakai, na angkurek visuk, voiang parik kapa ro, ka ago luai kapa. Sikei mi uli posong ro.

⁵ Using kana kapo mengen tutuman ta, igenen panik, igenen visuk, vo neikitung, nang kapo asukang val kapo soturungai si tangatangai, ka kovek i sinsinongan nei vainagoan ang si Karisto ve God.

Mi uli pasal val inatus i nei malangas

⁶ Ka ago ta mangsikei ka kapau imi ta mengen palau, using le si mamain ta bil asukang ke,

marala si God kapo pasiang taun ri katakai i longogel.

⁷ Asukang a mi ago ta pasal kuvul an ve ria.

⁸ Using anangan mitapo ago si vong, sikei kana milapo ago nei malangas si kami angtoyon ve Volava. Mi uli pasal val matan inatus i nei malangas.

⁹ Arai, malangas kapo uai asereiai ani roron, lau korong na tutuman.

¹⁰ Io, mi lomlomonai gule using ani lau ang kapo auruk a Volava,

¹¹ na mi ago luai ta telan an ta mamain ta abis i nei vong kapo kovek i uai ro ina, sikei so akalitai amalangas ania.

¹² Using kapo bil i mese si posong amalangas ani matan lau ri katakai i longogel kipo uli abis musik ania.

¹³ Au na keve bil aongos malangas ka mang ia, ki arai korong ania,

¹⁴ using sa kata vil amalangas ia, nang a mang i malangas. Tukulai ina na kapo mengen ta, “Tapangun, numai vopo rot ang, na ku tadut pelek a mat, na Karisto ka mang ua.”

¹⁵ Asukang a mi aiveven aro kami paspasal, parik ta val vap kovek i masam, sikei val vap masam,

¹⁶ na mi uli aupele using ani keve vuk pangau roron lik asi abis, using taun ke kapo taun i lau rikek.

¹⁷ Asukang a mi ago ta nio an, sikei mi nas aro kana vubuk a Volava.

¹⁸ Mi ago ta inum anio animi ta vaen, using kapo selen i uli buk nio palau. Sikei mi duk ta

Malanganto,

¹⁹ na e iang mi uli anghemengenai ta keve mengen i alatun na keve tatangam i Malanganto, na mi tangam velai ani alatun ta pakangat imi, ane si Volava.

²⁰ Mi uli alis ani God tamara ta posong ro si keve taun, si keve bil aongos, si asan i kara Volava Iesu Karisto.

Pinipini ani ri angkisnganan

²¹ Mi vil alik angpokpokai animi le si kami suai ani Karisto.

²² Ri aina, ani kari keve tauan akorong, asukang val ane si Volava.

²³ Using a tauan kapo patuna i kana aina, val Karisto kapo patuna i kuvkuvulan i lomlomon, nia kata asapang iria, vap ang kipo pukun ina.

²⁴ Sikei, asukang val kuvkuvulan i lomlomon kapo vil alik ia mete Karisto, ri aina kapa ki kun asukang mete kari keve tauan, si mamain ta bil aongos.

²⁵ Ri tauan, mi vinga roron taun a keve kisngami, asukang val Karisto katala akalitai ani vinga roron taun a kuvkuvulan i lomlomon, na ka alis suai ani kana to, ania,

²⁶ ani ka vil iria asukang val vap kakana akorong, le si kana mengen, nang katala galui adaus iria val laman.

²⁷ Na le iang ki tung e matana asukang val kuvkuvulan miminaungan, kovek i visuk lik vo pisu si kari maus, vo mang sa rikek an. Sikei ki gogoai velai ani kovek i oring asi mengen arikek aniria singina.

²⁸ Asukang suke palau, ri tauan ki vinga roron taun a keve kisngaria, using kipo sikei a pukun ve ria. Si kapo aiveven aro kana aina, nang palau kapo aiveven pok ia.

²⁹ Arai, kapo kovek ta sikei kapo mirik pok ani pukun ina. Sikei kapo apus ia, na kapo aiveven ia, asukang val Karisto si kana vap.

³⁰ Using tara kana na keve palpal i pukun ina.

³¹ **Tukulai ina na tauan ka papelek a tamana ve rinana na ka ago kuvul ve kana aina na kilong sikei a pukun palau.**

³² Sukana kapo mengen lulungai luai. Au na nau napo mengen kana ta Karisto ve kuvkuvulan i lomlomon.

³³ Sikei nami siksikei, mi vinga roron taun kami keve aina, asukang val mipo vinga roron taun imi akorong pok.

6

Pinipini ani ri angtama

¹ Inatus, mi longong a keve tamami ve rinami, si kami angtogon ve Volava, using sukana kapo lau korong.

² **Ku suai ani tamam ve rinam,** nia kapo ainoai i asok tapai kapo atogon bil roron asi atumata taun ania,

³ **ani ku ago aro, na ku to avunga e ke kuli rina.**

⁴ Na ri tama, mi ago ta vil atiakaring an ani kami inatus, sikei mi apolokai aniria ta akalkalit na pinipini i Volava.

Pinipini ani ri asosokai ve keve taukai iria

⁵ Ri asosokai, mi longong a keve taukai imi i kuli rina, velai ani suai na mamaila aro aniria, na vingami ka daus, asukang val ane si Karisto.

⁶ Parik ta asi bui aniria taun kipo arai animi, sikei asukang val keve asosokai si Karisto, mi abis using kana lomlomoni a God ta vinga daus.

⁷ Mi abis aniria ta uruk roron, na mi arai ania ta mipo abis ani Volava, parik ta ri vap,

⁸ using mipo nas ta Volava ka seu ri vap aongos si sa roron kitala abis ia, kantanem man kapo asosokai palau vo man kapo igenen kalakala.

⁹ Na nami mipo taukai iria, mi pakangai aniria si selen suke palau. Mengen i aleleng ka ago, using mipo nas ta kami Volava kapo kari Volava kapa, nang a vopo ago ang metekuku, na kapo tav suai ani mangsikei.

Vis suai ani rikek

¹⁰ Akamusai ina, mi dual si kami angtogon ve Volava, na si kana dual kitmat.

¹¹ Mi alak a kirol i maus i visvis si God, ani mi angkoai si tung akit nei liuan i keve lomlomoni ang si igenen rikek vopo petau anira.

¹² Using parik nang tarapa angusualai ve ri vap atogon sin na rangai, parik. Sikei tarapo angusualai ve ri katakai i saupai, na keve ainoinoai ve keve kitmat i vong i kuli rina ke, na keve malanganto rikek i nei pangau.

¹³ Asukang a mi alak a kirol i maus i visvis ke si God, using si man a rikek kala serei, mi angkoai asi tung akit, na taun mila abis a sa aongos, mipo tung lak.

¹⁴ Asukang a ku tung velai ani nenge kitmat i tutuman, na kangim kapo tabat aro ta lau korong.

15 Kakim kapo usausa asi sang le si akus ro i luai.

16 Lakat kuli keve bil ke, ku teng akit kam lomlomon, voiang kapo ripus suak a keve vut ureurek ang si igenen rikek.

17 Na vangangim kapo kuku ta vilvil ato, na e kungam kupo teng a samele i Malanganto, nang a mengen si God.

18 Si keve taun aongos mi sokotuk si Malanganto, velai ani mamain ta sokotuk na aikut. Lomlomoni aro ani oring ke, na mi uli mata para na mi uli sokotuk serei si God ani mamain ta vap daus.

19 Mi sokotuk kapa anig, ta taun napo akus, God ka alis iau ta mengen asi kag tav leng luai si asoung ani mengen mumun i akus ro,

20 nang napo ago nei gogotan ke marai ina, na napo mengen amalangas tatana. Mi sokotuk ia ta ka ali dual iau asi kag posong asoung ania, ta kovek i leng, using kapo mamaiten ta naka mengen tatana.

Akamusai i posong ro

21 Asi kami kun nas kapa ta napo saka ago an, na napo abis sa, keve bil asip, Tukiko ka amalangasai animi tatana, nia kapo tungara roron na kapo asosokai atutuman si Volava.

22 Nala asok ia taun imi using a bil ke, asi kami kun nas ta namemlapo saka ago an, na kapa, asi kana la asumsumal animi.

23 Marip ane si keve tungara, na vinga roron velai ani lomlomon le si God tamara na Volava Iesu Karisto.

²⁴ Roron singiria aongos kipo buk kara Volava Iesu Karisto ta vubuk kapo tav taputuk.

**AKUS RO NA PALATUNG TANGINANG ANI
IESU KARISTO**
**Genesis, Ruth, Jonah, and The New Testament in the
Tungag Language of Papua New Guinea**
**Sampela hap Buk Baibel long tokples Tungag long
Niugini**

Copyright © 1998, 2011 The Bible Society of Papua New Guinea

Language: Tungag

Dialect: Tungag

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2013-08-19

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

5b87685b-ebca-5005-ae7-e66d05146339